

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Aleše Roztočila a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobkyně: **Ing. Bc. N. T.**, proti žalované: **Česká advokátní komora**, se sídlem Národní 16, Praha 1, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4. 2. 2019, č. j. 10.01-000012/19-004, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 A 61/2019 - 62,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 A 61/2019 - 62, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Shrnutí předcházejícího řízení

[1] Žalovaná rozhodnutím ze dne 4. 2. 2019, č. j. 10.01-000012/19-004, zamítla žádost žalobkyně o určení advokáta k poskytnutí právní služby zastoupení v řízení před Ústavním soudem vedeném pod sp. zn. IV. ÚS 4317/18 podle § 18c zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, s odůvodněním, že žalobkyně nesplnila podmínky vzniku práva na určení advokáta k poskytnutí právní služby stanovené v § 18c odst. 4 a 5 zákona o advokacii.

[2] Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) usnesením ze dne 19. 9. 2019, č. j. 6 A 61/2019 - 62, zamítl žádost žalobkyně o osvobození od soudního poplatku za žalobu podanou proti rozhodnutí žalované. Konstatoval, že žalobkyně nesplnila svou povinnost tvrdit a doložit, že nemá na uhrazení soudního poplatku dostatek prostředků, stanovenou § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „s. ř. s.“), protože nepředložila soudu žádné relevantní listiny a doklady, které by dosvědčily její tíživou finanční situaci. Ačkoliv městský soud nerozporoval skutečnost, že finanční situace žalobkyně není nijak příznivá, a to s ohledem na jediný její měsíční příjem ve výši 9.600 Kč, tak podle soudu sama tato částka zpochybňuje tvrzení žalobkyně, že je takřka nemajetná a bez finančních prostředků. Dále městský soud konstatoval, že soudní poplatek, jehož výše činí 3.000 Kč, objektivně není částkou vysokou, jejíž úhrada by byla pro žalobkyni nemožná. Žalobkyně současně nedoložila žádnými listinnými důkazy svá tvrzení, že se podílí na úhradě nájemného a plateb za energie ve společné domácnosti s její matkou, ani že má vůči matce dluh na neuhrazeném zdravotním pojištění. Městský soud uzavřel, že žalobkyně dostatečně neprokázala ani svůj tvrzený závažný zdravotní stav, který by jí bránil v možnosti najít si plnohodnotné zaměstnání, přičemž jí diagnostikovaná cukrovka typu II představuje pouze poměrně běžnou civilizační chorobu.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včasnou kasační stížnost. V ní přestřela rozsáhlou kasační argumentaci, podle které je žalovaná nečinná, přičemž současně někteří advokáti nehájí dostatečně její zájmy, a dále že městský soud ztratil některá podání a také listinné důkazy. Namítla, že žalovaná i městský soud napadenými rozhodnutími upřely stěžovateli právo na účinnou obranu jejích práv před soudem. Uzavřela, že jsou v jejím případě jednoznačně dány předpoklady, aby byla osvobozena od soudních poplatků, protože je nemajetná a nemá právo bydlení, současně jsou její příjmy minimální, proto nemá dostatečné prostředky ani na uhrazení soudního poplatku. Nejvyšší správní soud proto stěžovatelka požádala o osvobození od soudního poplatku a navrhla, aby v posuzovaném případě nepoužil § 105 odst. 2 s. ř. s., jelikož nemá důvěru v jednání advokátů.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III. Posouzení kasační stížnosti

[5] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Poté Nejvyšší správní soud přezkoumal důvodnost kasační stížnosti v souladu s ustanovením § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů.

[6] Po přezkoumání kasační stížnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[7] Nejvyšší správní soud předně konstatuje, že námitkami stěžovatelky, které nemají souvislost se splněním či nesplněním podmínek pro osvobození od soudních poplatků, se nezabýval a omezil se na hodnocení pouze níže vymezených skutečností.

pokračování

[8] K žádosti stěžovatelky o osvobození od soudních poplatků Nejvyšší správní soud odkazuje na usnesení rozšířeného senátu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 - 19, kde se uvádí, že „řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutím krajského soudu o procesních návrzích, které učinil stěžovatel v průběhu řízení o žalobě, poplatkové povinnosti nepodléhá.“ Uvedené lze plně využít i v posuzovaném případě, takže řízení o kasační stížnosti proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků poplatkové povinnosti nepodléhá. Podle zmíněného usnesení rozšířeného senátu v posuzovaném případě není podmínkou řízení o kasační stížnosti ani povinné zastoupení stěžovatelky advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s.

[9] Z formuláře o osobních, majetkových a výdělkových poměrech a dalších listin, které stěžovatelka předložila městskému soudu, vyplývá, že bydlí ve společné domácnosti se svou matkou V. T. Stěžovatelka není zaměstnána, přičemž jejím jediným příjmem je doktorské stipendium ve výši 9.350 Kč za období od 1. 10. 2018 do 31. 12. 2018, dále 9.450 Kč za období od 1. 1. 2019 do 31. 3. 2019 a 9.600 Kč za období od 1. 4. 2019 do 30. 6. 2019. Měsíční náklady stěžovatelky pak činí 5.308 Kč na nájemném a 2.145 Kč na ostatních výdajích. Stěžovatelka dále v předmětném formuláři uvedla, že dluží své matce částku 118.584 Kč za neuhrazené zdravotní pojištění a částku 3.830 Kč za roční kupon MHD - Lítačka, přičemž měsíční splátky těchto dluhů činí 1.647 Kč a 500 Kč.

[10] Na základě výše uvedených skutečností Nejvyšší správní soud konstatuje, že stěžovatelka je schopna si uhradit náklady na své základní životní potřeby, nedisponuje však pravděpodobně žádnou významnější částkou naspořených peněz, případně majetkem, který by mohla zpeněžit. Finanční situaci stěžovatelky za účelem osvobození od soudních poplatků, respektive ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, posuzoval Nejvyšší správní soud již v usnesení ze dne 12. 9. 2019, č. j. 2 Ads 40/2019 - 38. Přitom dospěl k závěru, že stěžovatelka splňuje podmínky pro úplné osvobození od soudních poplatků dle § 36 odst. 3 s. ř. s. Osobní a majetkové poměry stěžovatelky zjištěné v posuzovaném případě se žádným zásadním způsobem neodlišují od stavu, který tu byl v okamžiku vydání uvedeného rozhodnutí, a proto závěry v něm formulované je třeba plně využít i v nyní posuzovaném případě.

[11] Nelze souhlasit s tvrzením městského soudu, že částka soudního poplatku, která činí 3.000 Kč, není natolik vysoká, aby ji stěžovatelka měla problém uhradit. Za situace, kdy její měsíční příjmy v podstatě pokrývají úhradu měsíčních nákladů a současně nedisponuje jiným zpeněžitelným majetkem, lze totiž tuto částku považovat za natolik vysokou, že její úhrada jí bude činit značné potíže.

[12] Stěžovatelka skutečně listinnými doklady nedoložila svá tvrzení týkající se jejího podílu na úhradě nájemného a dalších plateb spojených s bydlením u své matky ani dlužných částek vůči ní, kromě dokladu o zakoupeném kuponu na MHD. Nicméně bývá naprosto obvyklé, že takové skutečnosti nemají mezi rodinnými příslušníky listinné podklady. Navíc lze předpokládat, že se stěžovatelka minimálně na úhradě části nákladů spojených s bydlením u své matky podílí, neboť taková praxe bývá při společném soužití rodičů s dospělými dětmi obvyklá. Tyto běžné náklady přitom dosahují výše příjmů stěžovatelky. Proto je zřejmé, že stěžovatelka by neměla dostatečné prostředky byt jen na

částečnou úhradu soudních poplatků ani v případě neexistence dluhů vůči matce z předešlé doby.

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že stěžovatelka splňuje podmínky pro úplné osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s. Městský soud tak postupoval nesprávně, když stěžovatelku od soudního poplatku neosvobodil.

IV. Závěr

[14] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost je důvodná, a proto podle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s. napadené usnesení zrušil a věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení. V něm bude městský vázán výše uvedeným právním názorem (§ 110 odst. 4 s. ř. s.).

[15] V dalším řízení rozhodne městský soud také o náhradě nákladů řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 věta první s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2019

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu